

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
MINISTRY FOR EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ZAPORIZHZHYA NATIONAL UNIVERSITY

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
FACULTY OF MANAGEMENT

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА,
МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ЛОГІСТИКИ
CHAIR OF ENTREPRENEURSHIP, MANAGEMENT OF ORGANIZATIONS
AND LOGISTICS

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
БАКАЛАВРА

на тему ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ З
ЕКО-ХУТРА

THESIS FOR THE BACHELOR'S DEGREE
INVESTMENT SUPPORT FOR THE PRODUCTION OF ECO-FUR
PRODUCTS

Виконав: студент 4 курсу, групи 6.0739-мо,
спеціальності 073 Менеджмент
освітньої програми Менеджмент організацій і
адміністрування

Борщевська Юлія Олександрівна

(ініціали та прізвище)

Керівник доцент, к.ю.н. Половинкіна Р.Ю.

(посада, вчене звання, науковий ступінь, підпис, ініціали та прізвище)

Рецензент _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, підпис, ініціали та прізвище)

Запоріжжя
2023

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет менеджменту

Кафедра підприємництва, менеджменту організацій та логістики

Рівень вищої освіти Бакалавр

Спеціальність 073 Менеджмент,

освітня програма _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

к.е.н., доц. Павлюк Т.С.

« ____ » _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

1. Тема роботи Інвестиційне забезпечення виробництва продукції з еко-хутра
керівник роботи Половинкіна Руслана Юріївна

затверджені наказом ЗНУ від «12» січня 2023 року № 26-с.

2. Строк подання студентом роботи « ____ » _____ 20__ р.

3. Вихідні дані до роботи джерела Інтернет, спеціалізована література,
періодичні видання, матеріали науково-практичних конференцій з
досліджуваних питань, а також дані статистичної звітності підприємства

4. Перелік питань, які потрібно розробити:

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з основної частини і
додаткової. Основна частина містить такі структурні елементи: вступ,
сутність (3 розділи – теоретичний, аналітико-дослідницький, проектно-
рекомендаційний), висновки та рекомендації, список використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІДПРИЄМСТВА – складається з 3 підрозділів: _____

1.1. Сутність інвестиційної складової в діяльності підприємства _____

1.2. Система формування та методи визначення оцінки інвестиційної
привабливості підприємств _____

1.3. Проблеми та перспективи розвитку інвестиційного забезпечення
підприємства в сучасних умовах _____

РОЗДІЛ 2. ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА З ЕКО-
ХУТРА - складається з 3 підрозділів: _____

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства з виробництва
еко-хутра _____

2.2. Визначення оцінки інвестиційної привабливості підприємства з
виробництва еко-хутра _____

2.3. Аналіз проблем розвитку інвестиційного забезпечення виробництва
продукції з еко-хутра. _____

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ЕКО-ХУТРА – складається з 1 підрозділу:

3.1 Основні напрямки удосконалення інвестиційного забезпечення виробництва еко-хутра.

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1			
2			
3			

6. Дата видачі завдання _____.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Узгодження теми, складання змісту		
2	Вивчення літературних джерел		
3	Збирання матеріалу на підприємстві		
4	Обробка матеріалу		
5	Виконання розділу 1		
6	Виконання розділу 2		
7	Виконання розділу 3		
8	Формулювання висновків		
9	Оформлення роботи, одержання відгуку та рецензії		
10	Подання роботи на кафедру		

Студент

(підпис)

Борщевська Ю.О.

(ініціали та прізвище)

Керівник роботи

(підпис)

Половинкіна Р.Ю.

(ініціали та прізвище)

(підпис)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____

(підпис)

(ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: «Інвестиційне забезпечення виробництва продукції з еко-хутра»: 63 сторінок, 3 таблиці. Перелік посилань нараховує 32 найменувань.

Актуальність теми визначається тим, що в сучасних умовах на розвиток підприємства, галузі та країни в цілому впливає обсяг інвестицій, як внутрішніх так і зовнішніх. Обсяг капіталовкладень залежить від інвестиційного клімату, що включає сукупність політичних, економічних, соціальних і правових умов. Все це сприяє розвитку інвестиційної діяльності вітчизняних і іноземних інвесторів. Однак, недостатність знань щодо визначення задач інвестиційної політики, форм залучення до активної інвестиційної діяльності усіх форм господарювання, негативно впливає на кінцеві результати роботи підприємств.

Метою кваліфікаційної роботи є аналіз практичних аспектів інвестиційного забезпечення виробництва продукції з еко-хутра та розробка пропозицій щодо його вдосконалення на підприємстві.

Об'єкт дослідження є процес інвестиційного забезпечення виробництва продукції з еко-хутра.

Інформаційну базу роботи становлять наукові роботи з менеджменту та економіки, монографічні дослідження та статті вітчизняних авторів, практичні матеріали та офіційні статистичні дані, ресурси мережі Інтернет. В роботі інформація узагальнена та відображена за допомогою таблиць.

Під час виконання роботи було розглянуто теоретичні основи інвестиційного забезпечення підприємства, визначено методи, принципи та етапи розробки інвестиційної стратегії. На основі теоретичного матеріалу було сформовано основні напрямки удосконалення інвестиційного забезпечення виробництва еко-хутра.

ІНВЕСТИЦІЇ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПЛАН, ОЦІНКА, ПІДПРИЄМСТВО, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПЛАН.

ABSTRACT

Qualification work: 63 pages, 3 tables. The list of links includes 32 items.

The topicality of the topic is determined by the fact that in modern conditions the development of the enterprise, the industry and the country as a whole is affected by the volume of investments, both internal and external. The volume of capital investments depends on the investment climate, which includes a set of political, economic, social and legal conditions. All this contributes to the development of investment activities of domestic and foreign investors. However, the lack of knowledge regarding the definition of investment policy objectives, forms of involvement in active investment activities of all forms of management, negatively affects the final results of the enterprises.

The purpose of the qualification work is to analyze the practical aspects of investment support for the production of eco-fur products in order to develop proposals for its improvement at the enterprise.

The object of research is the process of investment support for the production of eco-fur products.

The information base of the work consists of scientific works on management and economics, monographic studies and articles by domestic authors, practical materials and official statistical data, Internet resources. In the work, the information is summarized and displayed using tables.

During the work, the theoretical foundations of the enterprise's investment support were considered, methods, principles and stages of development of the investment strategy were determined. On the basis of the theoretical material, the main areas of improvement of investment support for the production of eco-fur were formed.

INVESTMENT, INVESTMENT PLAN, EVALUATION, ENTERPRISE,
INVESTMENT PLAN.

ПЕРЕЛІКУ УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ,
СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

ПАТ – приватне акціонерне товариство;

АТ – акціонерне товариство;

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю;

ГКУ – Господарський кодекс України;

ЦКУ – Цивільний кодекс України.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА.....	10
1.1 Сутність інвестиційної складової в діяльності підприємства.....	10
1.2 Система формування та методи визначення оцінки інвестиційної привабливості підприємств	15
1.3 Проблеми та перспективи розвитку інвестиційного забезпечення підприємства в сучасних умовах	22
РОЗДІЛ 2 ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА З ЕКО-ХУТРА.....	28
2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства з виробництва еко-хутра.....	28
2.2 Визначення оцінки інвестиційної привабливості підприємства з виробництва еко-хутра	33
2.3 Аналіз проблем розвитку інвестиційного забезпечення виробництва продукції з еко-хутра.....	42
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ЕКО-ХУТРА	49
3.1 Основні напрямки удосконалення інвестиційного забезпечення виробництва еко-хутра.....	49
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	58

ВСТУП

Актуальність теми. На розвиток підприємства, галузі та країни в цілому впливає обсяг інвестицій, як внутрішніх так і зовнішніх. Обсяг капіталовкладень залежить від інвестиційного клімату, що включає сукупність політичних, економічних, соціальних і правових умов. Все це сприяє розвитку інвестиційної діяльності вітчизняних і іноземних інвесторів. Однак, недостатність знань щодо визначення задач інвестиційної політики, форм залучення до активної інвестиційної діяльності усіх форм господарювання, напрямки обмеження інвестиційних ресурсів на реалізацію програм загальнодержавного і регіонального рівнів, створення високотехнологічних і конкурентоздатних виробництв, негативно впливає на кінцеві результати роботи підприємств.

Теоретичними та практичними аспектами реалізації інвестиційного процесу ґрунтовно висвітлили у своїх працях такі вітчизняні науковці, як І. Бланк, Т. Майорова, І. Параска, І. Петровська, А. Пересада та ін. Питання інвестування галузі легкої промисловості присвячено велику кількість наукових праць вітчизняних та зарубіжних фахівців. Серед них слід назвати таких науковців, як Л. Гитман, М. Джонк, Дж. Кейнс, Дж. Сломан, Н. Чаленко, С. Макаренко, Ю. Нефьодова та ін.

У своїх наукових працях дослідники розкривають сутність інвестиційної складової в діяльності підприємства, формують поняття «інвестиційна діяльність», охарактеризували методи визначення оцінки інвестиційної привабливості, визначили проблеми капіталовкладень у легку промисловість, однак, способи та шляхи вдосконалення інвестиційного забезпечення підприємства з виробництва еко-хутра залишається мало вивченим. Однак, ця галузь є перспективною, оскільки цей матеріал у виробництві має ряд переваг. Також, зважаючи на повсякчасне виникнення нових проблем та постійну динаміку зміни, що відбуваються при капіталовкладень, повсякчасне виникнення нових проблем, а також

розбіжності з успішними теоретичними розробками закордонних економістів у сфері інвестиційного забезпечення підприємств, залишаються невіршеними питання ефективного впровадження інвестиційних проектів на підприємствах України.

Підтримуючи думку Самігулліної Ю. зазначимо, що інвестиції є однією з головних умов економічного розвитку та конкурентоспроможності країни, регіону, підприємства. В умовах значного перевищення попиту на інвестиції над їх пропозицією актуальним є розгляд явища інвестиційної привабливості. Легка промисловість є однією з найважливіших галузей промисловості, результати діяльності якої позначаються на економічному розвитку країни та на добробуті населення. Тому важливим є зростання потенціалу цієї галузі, яке неможливе без залучення інвестицій. Отже, дослідження інвестиційної привабливості підприємств легкої промисловості є актуальним [33].

Об'єкт дослідження – процес інвестиційного забезпечення виробництва продукції з еко-хутра.

Предмет дослідження – теоретико-методичні підходи щодо основ організації інвестиційного забезпечення виробництва продукції з еко-хутра.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є аналіз практичних аспектів інвестиційного забезпечення виробництва продукції з еко-хутра з метою розробки пропозицій щодо його вдосконалення на підприємстві.

Для досягнення поставленої мети було визначено наступні завдання:

- розкрити зміст і складові сутності інвестиційної складової в діяльності підприємства;
- обґрунтувати інвестиційну привабливість підприємства;
- обґрунтувати проблеми та перспективи розвитку інвестиційного забезпечення підприємства в сучасних умовах;
- надати організаційно-економічну характеристику підприємства з виробництва еко-хутра;
- визначити оцінку інвестиційної привабливості підприємства з

виробництва еко-хутра;

- проаналізувати проблеми розвитку інвестиційного забезпечення виробництва продукції з еко-хутра;

- сформулювати методи інвестиційного забезпечення підприємства з виробництва еко-хутра;

- розробити напрямки вдосконалення інвестиційного забезпечення виробництва еко-хутра.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у роботі використовувалися загальнонаукові і спеціальні методи пізнання, метод наукової абстракції; методи якісного аналізу і синтезу, індукції і дедукції; методи кількісного аналізу економічних показників (спостереження, порівняння, групування, структурування та узагальнення).

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність інвестиційної складової в діяльності підприємства

На сучасному етапі розвитку підприємницьких структур необхідно враховувати всеосяжність загальносвітових тенденцій, які впливають на всі без винятку сфери економіки та суспільного життя. Діяльність держави, приватних підприємницьких структур, населення спрямовані на досягнення економічного росту та забезпечення соціальної стабільності. Невід'ємним елементом цього процесу є залучення та ефективне вкладення фінансових ресурсів. А одним із факторів, що забезпечує економічний розвиток, виступає інвестиційна діяльність, що включає процеси вкладення акумульованих коштів та практичних дій щодо їх ефективного використання [16]. Підтримуючи думку автора, зазначимо, що інвестування у підприємство також вимагає злагодженість дій та ефективність впровадження.

Незважаючи на декларування кардинального реформування економіки України, інвестиційний клімат в країні залишається несприятливим. Так, інтегральний показник Індексу інвестиційної привабливості України, обчислений в результаті експертного дослідження, проведеного Європейською Бізнес Асоціацією (ЄБА), у другому півріччі 2021 р. становив 2,73 бали з 5 можливих за шкалою Лайкерта, що на 0,11 балів нижче ніж у першому півріччі 2021 р. (найвищим протягом 2014–2021 рр. він був в першому півріччі 2017 р. і склав 3,17 бали з 5 можливих) [21]. Ці показники доводять про необхідність теоретичного дослідження теоретичних основ інвестиційного забезпечення діяльності підприємства.

Ефективність економічної діяльності підприємницьких структур та держави в цілому значно залежить від методів, форм, обсягів здійснення інвестиційних вкладень. Тож, інноваційно-інвестиційні процеси, що

протікають у всіх країнах світу, і в Україні в тому числі, вимагають чіткого формування теоретичних засад щодо трактування таких категорій як «інвестиції», «інвестиційний процес», «інвестиційний механізм», «механізм інвестиційного забезпечення» на рівні підприємства [16], а також «ефективність інвестиційного забезпечення».

Безумовною передумовою розгляду вищезазначених категорій є адекватне усвідомлення ролі відпрацьованого та адаптованого ринковим умовам господарювання економічного механізму підприємства. У загальному вигляді, економічний механізм це сукупність підсистем, що забезпечують його функціонування [16]. Наведене автором твердження дає змогу зробити висновок про те, що економічний механізм підприємства є підсистемою економічного механізму в цілому.

До основних факторів, що стримують розвиток бізнес-клімату належать: слабка судова система, високий рівень корупції, тіньова економіка. В 2021 р. вперше до цього списку додався низький темп вакцинації населення. До інших перепон зростання інвестиційної привабливості України слід віднести геополітичну напруженість, енергетичну кризу, недосконале державне управління, стагнацію реформ, складну податкову систему, постійні ротації в Уряді [21], а також повномасштабна війна.

Серед факторів, які позитивно впливають на бізнес-клімат виділяють співпрацю з МВФ, стабільний валютний курс, діджиталізацію державних послуг, валютне регулювання, запуск ринку землі та реформу містобудування [21], в оборонній та гуманітарній сферах спонсорська допомога від США та Європейського союзу.

Розвиток ринкових відносин здійснює свій вплив на тлумачення категорії «інвестиції». Отже, характерними рисами поняття «інвестиції» в ринкових умовах виступають наступні: акцентується увага не тільки на матеріальних ресурсах, а і на інтелектуальних, які в сучасному світі набувають все більшого значення; головним результатом вкладення інвестицій виступає не тільки приріст капіталу, отримання прибутку, але й

досягнення певних соціальних ефектів; особливу роль починає відігравати екологічний менеджмент [16].

З погляду фінансового менеджменту інвестиції – це всі активи, вкладені в господарську діяльність з метою одержання доходу. З економічної точки зору – це витрати на створення, розширення, реконструкцію і технічне переозброєння основного капіталу, а також зв'язані з цим зміни оборотного капіталу, що залежать від витрат на основний капітал. Враховується, що чистий дохід, одержаний у результаті здійснення інвестицій, є джерелом приросту інвестиційного капіталу [20].

З метою ефективного управління інвестиціями на підприємстві та для більш повного розуміння економічної природи цього поняття необхідно систематизувати їх за різними класифікаційними ознаками [16].

Основними видами інвестиції можуть бути грошові кошти, рухоме та нерухоме майно, майнові права на інтелектуальну власність, «ноу-хау», майнові права на ресурси й капітал. Дослідивши доробки вітчизняних та зарубіжних науковців, наводимо узагальнену класифікацію інвестицій. За цільовим напрямом використання інвестиційні ресурси на підприємстві поділяються на дві великі групи – це інвестиційні ресурси, що призначені для використання в процесі реального інвестування та інвестиційні ресурси, котрі призначені для використання в процесі фінансового інвестування [16].

Бланк І. розробив п'ять основних класифікаційних ознак інвестицій:

– за об'єктами вкладення коштів – реальні і фінансові інвестиції. Реальні Інвестиції являють собою вкладення коштів на придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомості, а також вкладення коштів у нематеріальні активи, що підлягають амортизації. Фінансові інвестиції являють собою вкладення коштів у фінансові інструменти;

– за характером участі в інвестуванні – прямі і непрямі інвестиції. Прямі інвестиції здійснюються без фінансових посередників безпосередньо у виробничі фонди з метою одержання доходу й участі в управлінні виробництвом. Пряме інвестування, як правило, здійснюється інвесторами,

які мають досвід інвестування, володіють достатньою Інформацією про об'єкт інвестування, здатні на висококваліфікованому рівні оцінити ризик вкладення й очікувану прибутковість інвестицій. Непрямі чи інвестиції «портфельні» найчастіше здійснюються пасивними інвесторами, що прагнуть одержати невелику частину компанії і відповідно невеликий, але стабільний прибуток. Таке інвестування здійснюється через посередників, тому що не всі інвестори мають достатню кваліфікацію для правильного й ефективного вибору об'єктів інвестування і наступного управління ними;

– за періодом інвестування – короткострокові, середньострокові і довгострокові інвестиції. Під короткостроковими інвестиціями розуміють вкладення капіталу на період не більш одного року; середньострокові – до трьох років; довгострокові – більш трьох років. По своїй суті інвестиції є довгостроковим вкладенням коштів, однак, через несприятливі умови інвестиційного клімату, високих темпів інфляції Інвестори вкладають свої кошти тільки в короткострокові і середньострокові інвестиції;

– за формами власності інвестиційних ресурсів – приватні, державні, іноземні і спільні вкладення. До приватних інвестицій відносять вкладення коштів підприємствами недержавної форми власності і громадянами. Державні інвестиції – вкладення коштів центральними і місцевими органами влади і місцевого самоврядування за рахунок бюджетних і позикових коштів, а також державними органами за рахунок власних і позикових коштів. Іноземні інвестиції здійснюються іноземними громадянами і державами. Під спільними Інвестиціями розуміють вкладення коштів, що здійснюються суб'єктами даної країни й іноземних держав;

– за регіональною ознакою виділяються інвестиції усередині країни і за рубежем. Під інвестиціями усередині країни розуміється вкладення коштів у територіальних границях даної країни. Інвестиції за рубежом – це вкладення коштів в об'єкти, розміщені за межами територіальних границь даної країни [1].

Вирішуючи проблеми забезпечення фінансовими ресурсами, необхідно

розглядати джерела фінансування за такими характеристиками: реальність використання джерела; потенційна ємність джерела; економічна ефективність використання; рівень ризику джерела [16].

В теорії та практиці економічного розвитку країн існує декілька моделей інвестиційного процесу, кожна з яких характеризується певними цілями і умовами та здатна до подальшої трансформації. Серед експертів в області інвестування існує ряд підходів щодо визначення поняття інвестиційного процесу, проте більшість з них зводиться до реалізації суб'єктами інвестиційної діяльності власних економічних інтересів через взаємовідносини на інвестиційних ринках, що регулюють процес обміну інвестиціями та інвестиційними об'єктами [16].

Погоджуючись з думкою Манаєнко М. зазначимо, що головними умовами реалізації інвестиційного процесу на підприємстві є: достатній ресурсний потенціал підприємства для розвитку інвестиційної сфери; наявність економічних суб'єктів, котрі здатні забезпечити інвестиційний процес в необхідних масштабах з урахуванням специфіки підприємства [16].

Обґрунтування схеми здійснення інвестицій є одним з найбільш відповідальних етапів інвестиційного процесу. Для об'єктивного дослідження розрізняють інвестиції зовнішнього (у виді спільної участі підприємства в проекті, або у формі прямого кредитування об'єктів, чи за рахунок діяльності на ринках цінних паперів) і внутрішнього формату (мають за мету розвиток виробничого потенціалу підприємства за рахунок збільшення тих чи інших ресурсів і створення необхідної матеріально-технічної бази) [20].

Підбиваючи підсумки зазначимо, що сутність інвестиційної складової в діяльності підприємства відіграє важливу ролі для його розвитку. Інвестиції сприяють розвитку виробничого потенціалу, створюють та удосконалюють матеріально-технічну базу. Однак, головними умовами реалізації інвестиційного процесу на підприємстві є: ресурсний потенціал підприємства для розвитку інвестиційної сфери та наявність економічних суб'єктів.

1.2 Система формування та методи визначення оцінки інвестиційної привабливості підприємств

Основою для залучення інвестора і, відповідно, отримання фінансових коштів підприємством є його привабливість для акціонерів (інвестиційна привабливість), а основним критерієм інвестиційної привабливості як для прямих, так і портфельних інвесторів є фінансовий стан підприємства [17]. Саме тому підприємцям важливо слідкувати за видатками та прибутком.

Найважливішим завданням управління інвестиційним процесом є оцінка привабливості інвестування в підприємство як джерело отримання прибутку акціонером на вкладений капітал. Потенційного інвестора цікавить, який дохід він отримає від вкладення коштів у цінні папери підприємства або його кредитування. При цьому, перспективним джерелом інвестицій слід визнати емісію підприємством цінних паперів, тому що в економічно розвинених країнах зі сформованою інфраструктурою фінансового ринку за допомогою цього способу фінансується основна частина інвестицій [17]. Однак, емісія цінних паперів не завжди дає позитивний ефект, оскільки прийняття рішень буде залежати від голосування всіх акціонерів, що може ускладнити діяльність підприємства.

Важливе значення у сфері інвестицій має менталітет господарських керівників, який на тлі вдалих і невдалих економічних перетворень не змінювався. На сьогодні це одна із серйозних причин, що стримують поступальний рух ринкових реформ. Тому особливо важливо в нинішній ситуації цілеспрямовано орієнтувати вплив економічних реформ на стимулювання дій господарських керівників щодо скорочення виробничих витрат, підвищення конкурентоспроможності продукції та загальної ефективності виробництва [17]. Підтримуючи думку автора зазначимо, що керівник підприємства, як правило, веде важливі переговори та виступає «обличчям» компанії.

Найбільш відповідальним і складним етапом у реалізації інвестиційної

стратегії підприємства є процес формування інвестиційних ресурсів, для здійснення якого використовуються власні, залучені та позичкові джерела.

Вибір джерел формування інвестиційних ресурсів підприємства в значній мірі визначає використання певних методів інвестування. Основні з них:

- 1) самофінансування;
- 2) акціонування;
- 3) лізинг;
- 4) бюджетний метод;
- 5) кредитний метод;
- 6) змішані, що являють різні комбінації перелічених методів [17].

Доповнюючи перелік, зазначимо, що бюджетний метод можливо поділити на фінансування з державного бюджету та фінансування з місцевого.

Головними критеріями оптимізації співвідношення внутрішніх і зовнішніх джерел інвестиційних ресурсів підприємства виступають:

- необхідність забезпечення високої фінансової стійкості підприємства;
- максимізація суми прибутку від інвестиційної діяльності, що залишається у розпорядженні підприємства при різних співвідношеннях внутрішніх і зовнішніх джерел інвестування.[17]. На жаль, на практиці інвестор може і не отримати очікуваного прибутку.

Важливим джерелом регулювання фінансових ресурсів інвестування є амортизація. Найважливіша особливість амортизаційної політики в сучасних умовах полягає саме в тому, що вся сума нарахованої амортизації знаходиться у розпорядженні господарюючих суб'єктів. На відміну від прибутку, розміри якого в умовах ринку зазнають суттєвих змін і тому важко прогнозовані, суми амортизаційних відрахувань піддаються досить точному розрахунку і прогнозуванню [17]. Однак, багато підприємців спекулюють на цьому і замість відновлення, реконструкції виробництва, списують амортизаційні відрахування та збагачуються за їх рахунок.

Серед інших інвестиційних інструментів, які активізують діяльність

підприємства, слід назвати лізинг. Масштабний розвиток лізингової індустрії на Заході пов'язаний з тим, що лізинг був поширеним через різко зростаючі інвестиційні потреби економіки, визначені темпами технічного прогресу. Ця потреба вже не могла задовольнятися за рахунок традиційних каналів інвестиційного фінансування. В умовах конкуренції лізинг був додатковим, ефективним каналом збуту продукції [17]. Погоджуючись з тезами автора зазначимо, що до переваг лізингу відноситься менша відсоткова ставка порівняно з кредитами та предметом лізингу можна користуватись одразу.

Приймаючи рішення про вкладання капіталу у той чи інший інвестиційний об'єкт, інвестор розглядає інвестиційну привабливість комплексно, враховуючи при цьому забезпечення високої привабливості на всіх етапах інвестиційних рішень, — від вибору країни-реципієнта до визначення конкретного інвестиційного проекту [17].

Для оцінювання привабливості підприємств інвестори використовують такі фактори:

- потенціал зростання підприємств;
- сприятливий та несприятливий вплив на підприємство рушійних сил;
- стабільність попиту;
- посилення чи послаблення впливу сил конкуренції;
- серйозність проблем, які можуть бути на підприємстві;
- ступінь ризику та невизначеності;
- зростання або зниження прибутковості підприємства через дії конкурентів та рушійних сил [17]. Саме тому, при виборі інвестиційно привабливого підприємства треба всі фактори розглядати у сукупності.

Також пропонуємо зазначити про основні показники для визначення інвестиційно привабливих підприємств:

- показник оцінки майнового стану інвестованого об'єкта;
- показники оцінки фінансової стійкості (платоспроможності) інвестованого об'єкта;
- показники оцінки ліквідності активів інвестованого об'єкта;

- показники оцінки прибутковості інвестованого об'єкта;
- показники оцінки ділової активності інвестованого об'єкта;
- показники оцінки ринкової активності інвестованого об'єкта [23].

Усі розроблені у вітчизняній та світовій практиці методики оцінювання інвестиційної привабливості щодо джерела вихідної інформації можна умовно поділити на три великі групи:

- 1) методики, що ґрунтуються на різноманітних оцінках експертів;
- 2) методики, що ґрунтуються на статистичній інформації;
- 3) комбіновані методики, що ґрунтуються на експертно-статистичних розрахунках [17].

Методика базується на визначенні інтегральної оцінки інвестиційної привабливості або показника, в якому відтворюються значення інших показників, скоригованих відповідно до їх вагомості тощо. Методика базується на визначенні інтегральної оцінки інвестиційної привабливості або показника, в якому відтворюються значення інших показників, скоригованих відповідно до їх вагомості тощо [17].

Також необхідно додати, що фінансово-статистична практика виробила велику кількість методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості, систематизація яких дозволяє об'єднати їх в три підходи: статистичний, експертний та рейтинговий [35].

Статистичний підхід ґрунтується на аналізі фактичних статистичних даних стосовно надходження інвестицій і базується на припущенні, що високий рівень визначених показників свідчить про високу інвестиційну привабливість економіки. Водночас слід враховувати, що метод носить формалізований характер і базується на конкретних соціально-економічних показниках. Окрім того, статистичний підхід дозволяє врахувати лише факт надходження інвестицій і не враховує багатьох факторів, що приймаються інвесторами до уваги [35].

Метод експертних оцінок полягає в експертній оцінці різноманітних показників розвитку: експерт з власних міркувань і власного досвіду обирає

найбільш важливі показники, аналізує їх динаміку розвитку та формує висновки стосовно інвестиційного клімату. Слід зазначити, що до цього методу найчастіше звертаються іноземні інвестори. Перевагою використання експертного підходу є можливість адаптації показників і факторів, що вивчаються для потреб конкретних інвесторів або поглиблений аналіз привабливості певних галузей. Водночас до суттєвих недоліків використання методу експертних оцінок слід віднести суб'єктивність оцінки та залежність висновків від позицій експерта [35].

Рейтинговий підхід включає два різновиди:

– рейтинговий-аналітичний метод полягає в аналізі різних аспектів розвитку економіки, формуванні на їхній основі аналітичних показників, подальшого їх групування та консолідації і формуванні інтегрального показника, за яким будується рейтинг країни і визначається її позиція в рейтингу. Перевагами є простота отримання та інтерпретація результатів, а недоліками – велика кількість показників, які групуються за регіональною специфікою;

– рейтинговий підхід на основі опитувань базується на опитуванні суб'єктів економічної діяльності або експертів, в процесі якого визначають ступінь та напрям впливу тих чи інших факторів. Загальний рейтинг регіону будується на основі інтегрального показника. Ця методика широко впроваджена у практику провідних світових консалтингових та аналітичних агенцій [35].

У теорії фінансового аналізу використовується велика кількість методик щодо визначення інвестиційної привабливості підприємств. В економічній літературі широко визнаний підхід Бланка І. до оцінювання інвестиційної привабливості окремих компаній (фірм). Він ґрунтується на визначенні послідовності етапів вивчення інвестиційного ринку при розробці стратегії інвестиційної діяльності й формуванні ефективного інвестиційного портфеля [1].

Бланк І. вважає, що оцінювання інвестиційної привабливості

підприємства базується на визначенні стадії життєвого циклу підприємства. Однак за умови негативного інвестиційного клімату країни неможливо правильно визначити стадію життєвого циклу підприємства [1] чи виробництва.

Бандурін А. пропонує використовувати сукупність значень показників формальної і неформальної оцінки різноманітної діяльності позичальника. Основним завданням при виборі напряму інвестування є розрахунок економічної ефективності вкладення коштів в інвестиційний об'єкт [17].

Загальний порядок оцінювання інвестиційної привабливості містить послідовність етапів, виконання яких сприяє зниженню ризику вкладення коштів. На першому етапі незалежно від характеру майбутньої кредитної угоди ідентифікують позичальника. Ідентифікація дає змогу чітко визначити характер діяльності позичальника (комерційна фірма, банк, приватна особа) і визначити приблизний набір показників для оцінки інвестиційної привабливості. На другому етапі оцінюють кредитну історію позичальника та його комерційну репутацію. Формальні показники розраховуються на підставі даних фінансової звітності позичальника — юридичної особи. Для їх розрахунку вихідними є дані про фінансові операції позичальника. За допомогою формальних показників визначається фінансовий стан суб'єкта, його фінансові результати, а також ефективність використання ресурсів. Неформальні показники можуть бути оцінені тільки експертами. Таким чином, після ідентифікації позичальника і визначення набору формальних і неформальних показників кредитор переходить до безпосереднього розрахунку й одержання експертного висновку. До наступного етапу дослідження відноситься визначення рівня інвестиційної привабливості підприємства. Він використовується при оцінюванні потенційних фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог або інтересів інвестора конкретного підприємства, визначається значеннями відповідних показників, у тому числі інтегральної оцінки [17]. Також потенційний кредитор може надати кредити під заставу майна, що значно збільшує

процент повернення боргу. І відтак підприємство стає більш інвестиційно привабливим, якщо у нього є основні фонди (нерухоме майно, устаткування).

Інвестиційна привабливість підприємства може бути визначена як сукупність показників, які комплексно характеризують діяльність підприємства і демонструють доцільність укладення в нього тимчасово вільних коштів. Сформоване визначення універсальне, але воно набуватиме певних особливостей у залежності від того, про який вид інвесторів йдеться. Дослідники проблематики виокремлюють за критерієм об'єктів укладання коштів реальні та фінансові інвестиції. Якщо при реальних інвестиціях передбачається вкладання коштів у активи підприємства для забезпечення його господарського розвитку, то при фінансових інвестиціях передбачається вкладання коштів у фінансові активи підприємства (цінні папери) [34].

Таким чином, інвестиційну привабливість підприємства з погляду інвесторів варто розглядати так:

– з погляду реального інвестора інвестиційна привабливість підприємства – це комплексна характеристика підприємства, яка відображає його виробничі, технологічні, кадрові, управлінські, фінансово-економічні, товарні та інші параметри, що створюють підстави для задоволення інтересів та потреб інвесторів в межах набуття ними права власності на підприємстві та/або отримання високого прибутку на вкладений капітал на засадах участі в управлінні чи набуття частки підприємства;

– з погляду фінансового інвестора інвестиційна привабливість підприємства – це комплексна характеристика підприємства, яка відображає економічні вигоди та ризики вкладання інвестором коштів у цінні папери підприємства [36]. Погоджуючись з твердженням автора зазначимо, що потенційний інвестор може в собі поєднувати риси реального та фінансового учасника.

1.3 Проблеми та перспективи розвитку інвестиційного забезпечення підприємства в сучасних умовах

Гармонійний розвиток економіки країни, особливо в період активного реформування, потребує значних обсягів інвестиційного забезпечення, фінансування. Враховуючи суттєво обмежений внутрішній потенціал інвестування, потрібно розробляти ефективні та дієві методи залучення зовнішніх (іноземних) інвестицій. При чому не лишень ставити кінцеві цілі в самому залученні іноземних інвестицій, але й вмілому їх використанні [15]. Доповнюючи думку автора зазначимо, що і внутрішнє інвестування в середині країни також буде сприяти збільшенню обсягів виробництва та розвитку підприємства в цілому.

Незадовільний стан економіки країни є пов'язаним із дефіцитом фінансування промислових підприємств, держави тощо. А пропозиції щодо комплексного модернізування промисловості, енергетики підвищення рівня бізнес-клімату (зокрема й інвестиційного), забезпечення гармонійного економічного розвитку, підвищення життєвого рівня населення в більшості випадків так і залишаються виключно декларативними. Реформування лишень призводить до постійного погіршення через власну незавершеність, некомпетентність реформаторів, відсутність справді дієвих механізмів із удосконалення та корумпованості верхніх ешелонів влади країни. Одним із чинників негативних тенденцій виступає обмеженість фінансування [15], а також корупційна складова процесу реалізації інвестицій.

Інвестиційну привабливість конкретного підприємства не можна розглядати у відриві від регіонального бізнес-середовища, в якому воно працює. При цьому очевидно, що сам регіон має бути інвестиційно привабливим, тобто наявні в ньому умови ведення бізнесу формують бізнес-середовище, в якому інвестиційно привабливими є конкретні об'єкти інвестування. Інвестиційна привабливість окремих проектів чи суб'єктів господарювання з урахуванням економічних, політичних і соціальних

чинників набула в Україні особливого значення в умовах великої обмеженості інвестиційних ресурсів, відсутності ефективної державної підтримки та необхідності залучення іноземних інвестицій [18]. Однак, інвестиції також працюють і навпаки, а саме розвиток одного чи декількох підприємств сприяє розвитку регіону, створення робочих місць, залучення іноземних спеціалістів до держави.

Приймаючи рішення про розміщення коштів, інвестор повинен оцінити багато факторів, які визначають ефективність майбутніх інвестицій. Враховуючи спектр варіантів поєднання різних значень цих факторів, інвестор повинен оцінити сукупний ефект і результати взаємодії цих факторів, тобто оцінити інвестиційну привабливість соціально-економічної системи та прийняти на цій основі рішення про інвестування. повинен прийняти [18], однак ризик втрати коштів інвертора завжди присутній.

Можливо виділити такі проблеми інвестиційного забезпечення підприємства в сучасних умовах:

– в першу чергу, нестабільність політичної ситуації, що значно гальмує розвиток інвестиційної діяльності, яка особливо відчутна зараз. Більшість інвесторів не можуть на всю потужність використати свої можливості, через відсутність стабільного регулювання інвестиційних процесів з боку уряду, неможливість прогнозувати та враховувати свої прибутки. Інвестор не знає, яку політику буде проводити нова влада, і як вона безпосередньо позначиться на його фінансовому стані; а також інвестор не може вплинути на ці процеси; це стосується як внутрішнього інвестора (тобто інвестування в рамках країни-громадянства) так зовнішнього (так званий міжнародний інвестор);

– високий рівень податків, їх велика, необґрунтована кількість. Недосконала база оподаткування відштовхує інвесторів, наприклад, якщо обсяг виробництва збільшується, то в свою чергу збільшується база оподаткування; складність тлумачення податкового законодавства, а також важко отримати консультацію в податкових органах;

– нестабільність законодавства, що регулює діяльність корпорацій,

трастів, холдингів;

– відсутність сучасних інформаційних систем зв'язку з потенційними інвесторами, а також складність в інформаційному забезпеченні та інформаційній підтримці прийняття управлінських рішень на усіх рівнях управління. З цим твердженням ми не погоджуємось, оскільки інвестор має право самостійно налагодити ці процеси;

– нерозвиненість страхового та фондового ринків, що не дозволяє відобразити реальну ринкову вартість компанії через фінансові інструменти та зменшує їхню ліквідність. Однак, законодавство багатьох країн все ж таки удосконалює правові норми стосовно страхування та діяльності фондових ринків;

– наявність проблем у корпоративному секторі, незахищеність прав інвесторів та скорочення для них пільг;

– нерозвиненість сектору інституційних інвесторів, зокрема відсутність інвестиційних банків, потужних інвестиційних компаній, страхових компаній зі спеціалізацією на інвестиційному страхуванні, венчурних фондів інноваційного спрямування. Ця теза автора пов'язана з вищезазначеним пунктом;

– недостатнє висвітлення інформації про емітентів, професійних учасників ринку цінних паперів, ризик стосовно фінансових інструментів, що не дає змоги інвесторові реально оцінити вартість і потенціал українських підприємств та приймати виважені інвестиційні рішення; на сьогоднішній час законодавство по фінансовому моніторингу, внесення до єдиного реєстру інформації про кінцевих бенефіціарних власників сприяє розкриттю вищезазначеної інформації;

– збільшення монополізації ринків, ріст рівня інфляції;

– відсутність інфраструктури, нерозвиненість банківської системи;

– криміналізація економіки, активність тіньового бізнесу;

– низький рівень конкуренції виробництва, інноваційної активності та невисока платоспроможність підприємств;

- високі інвестиційні ризики та низька норма рентабельності більшості промислових підприємств;

- тривалість і громіздкість процедури реєстрації підприємств та багато іншого [13]. На разі питання про реєстрацію бізнесу вже вирішено, і це займає до п'яти днів через державного реєстратора та одного робочого дня, якщо реєстрацію проводить нотаріус.

Україну можна важчати інвестиційно привабливою країною для інвестування, опираючись на:

- наявність високо природно-ресурсного потенціалу;
- культурну спорідненість з іншими європейськими та північноамериканськими країнами;
- високий рівень освіти населення і належну професійну підготовку;
- великий споживчий ринок, що наздоганяє ринок високо розвинених держав;
- низьку вартість робочої сили [19]. Доповнюючи перелік зазначимо, що географічне розташування також є позитивним компонентом.

Однак поряд з привабливим інвестиційним кліматом на сьогоднішній день в Україні можна виділити цілу низку проблем, що перешкоджають залученню інвестиційних ресурсів:

- відсутність сталої стратегії економічного і політичного розвитку; також до цих недоліків додалась повномасштабна війна на території України.
- обмеженість державних підприємств, що підлягають приватизації, і в яких зацікавлені потенційні інвестори;
- незабезпеченість усім суб'єктам економічних відносин, у тому числі й іноземним інвесторам, рівних економічних прав і свобод у здійсненні фінансово-економічної діяльності;
- складність податкової системи та суттєве податкове навантаження;
- відсутність надійної інвестиційної історії [19]. Доповнюючи тезу автора зазначимо, що історія може сформуватись протягом певного періоду часу, при зваженій інвестиційній політиці – це можливо.

Активізація процесів інвестування повинна передбачати розробку і реалізацію комплексу заходів як на макроекономічному рівні, так і на рівні окремих суб'єктів господарювання [13].

Спираючись на думку Мошляк І. зазначимо, що для підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємств в сучасних умовах на державному рівні необхідно:

- розширити базу інвестиційних ресурсів, що спрямовуються в інноваційну сферу через механізми податкової, митної та регуляторної політики;

- акумулювати кошти населення у рамках систем соціального та пенсійного страхування;

- забезпечити реалізацію інвестиційного спрямування амортизаційної політики;

- посилити інвестиційне спрямування розвитку фондового ринку та його інфраструктури;

- запровадити механізм акумулювання вільних коштів у венчурних фондах;

- посилити інвестиційну активність населення та забезпечити гарантований захист його заощаджень;

- спростити доступ підприємств до довгострокових кредитів [24], а також розробити дієві програми розвитку впровадження інвестицій.

Підвищенню ефективності інвестиційної діяльності приватного підприємства сприятимуть такі чинники:

- оптимальне поєднання централізації і децентралізації управління інвестиційною діяльністю;

- вироблення нових цілей і завдань по вдосконаленню організації аналітичного забезпечення методичного апарату управління інвестиційною діяльністю;

- безперервне вдосконалення управління інвестиційною діяльністю;

- взаємодія і розумна регламентація;

- відповідність характеру роботи потенційним можливостям виконавця;

- проведення оцінки інвестиційних проектів з урахуванням факторів ризику, ліквідності та інфляції [24].

Для покращення інвестиційного клімату України необхідно:

- обмежити можливості втручання урядовців у господарські процеси;
- спростити процеси по організації бізнесу;
- звернути увагу на проблеми регулювання державного боргу;
- забезпечити захист прав інтелектуальної власності;
- необхідно підвищити прозорість банківської системи і запобігти банкрутства банків;
- спростити систему оподаткування та забезпечити розвиток конкуренції [24];
- закінчення повномасштабної війни;
- зробити пільгові умови для інвестування;
- забезпечити логістичну інфраструктуру;
- розробити маркетингові програми, які можуть розкрити потенціал для інвестування;
- забезпечення з боку держави підключення систем водо-, газо-, електропостачання.

РОЗДІЛ 2 ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА З ЕКО-ХУТРА

2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства з виробництва еко-хутра

Господарський Кодекс України визначає підприємство як самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної, іншої господарської діяльності в порядку передбаченому законом [8].

Підприємства можуть створюватись як для здійснення підприємництва, так і для некомерційної господарської діяльності. Діє на основі статуту або модельного статуту. Підприємства незалежно від форми власності, організаційно-правової форми, а також установчих документів, на основі яких вони створені та діють, мають рівні права та обов'язки. Підприємство є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків та може мати печатки [8].

Залежно від форм власності, передбачених законом, в Україні можуть діяти підприємства таких видів:

- приватне підприємство, що діє на основі приватної власності громадян чи суб'єкта господарювання (юридичної особи);
- підприємство, що діє на основі колективної власності (підприємство колективної власності);
- комунальне підприємство, що діє на основі комунальної власності територіальної громади;
- державне підприємство, що діє на основі державної власності;
- підприємство, засноване на змішаній формі власності (на базі об'єднання майна різних форм власності);

– спільне комунальне підприємство, що діє на договірних засадах спільного фінансування (утримання) відповідними територіальними громадами - суб'єктами співробітництва.

– також інші види підприємств, передбачені законом [8].

У разі якщо в статутному капіталі підприємства іноземна інвестиція становить не менш як десять відсотків, воно визнається підприємством з іноземними інвестиціями. Підприємство, в статутному капіталі якого іноземна інвестиція становить сто відсотків, вважається іноземним підприємством [8].

Залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного капіталу в Україні діють підприємства унітарні та корпоративні.

Унітарне підприємство створюється одним засновником, який виділяє необхідне для того майно, формує відповідно до закону статутний капітал, не поділений на частки (паї), затверджує статут, розподіляє доходи, безпосередньо або через керівника, який призначається (обирається) засновником (наглядовою радою такого підприємства у разі її утворення), керує підприємством і формує його трудовий колектив на засадах трудового найму, вирішує питання реорганізації та ліквідації підприємства. Унітарними є підприємства державні, комунальні, підприємства, засновані на власності об'єднання громадян, релігійної організації або на приватній власності засновника [8].

Корпоративне підприємство утворюється, як правило, двома або більше засновниками за їх спільним рішенням (договором), діє на основі об'єднання майна та/або підприємницької чи трудової діяльності засновників (учасників), їх спільного управління справами, на основі корпоративних прав, у тому числі через органи, що ними створюються, участі засновників (учасників) у розподілі доходів та ризиків підприємства. Корпоративними є кооперативні підприємства, підприємства, що створюються у формі господарського товариства, а також інші підприємства, в тому числі засновані на приватній власності двох або більше осіб [8].

Організаційно-правовою формою діяльності підприємства можуть бути господарські товариства. До них належать: акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, повні товариства, командитні товариства.

Таким чином, підприємство з виробництва еко-хутра – це самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої господарської діяльності, також може здійснювати науково-дослідні та торгівельні завдання.

Для залучення інвестицій для вищезазначеного підприємства є товариство з обмеженою відповідальністю та акціонерні за участю іноземного інвестора. Також може бути унітарною чи корпоративною компанією.

Управління підприємством може здійснюватись самостійно власником, а також через уповноважені органи управління чи поєднанням обох форм. Керівник компанії, члени наглядової ради (у разі її утворення), бухгалтер, виконавчий орган та інших органів управління компанією є посадовими особами цього підприємства.

Предметом діяльності підприємства з виробництва еко-хутра, згідно класифікатору видів економічної діяльності [25] може бути:

- 13.3 Оздоблення текстильних виробів;
- 13.93 Виробництво килимів і килимових виробів;
- 14.12 Виробництво робочого одягу;
- 14.13 Виробництво іншого верхнього одягу;
- 14.19 Виробництво іншого одягу та аксесуарів;
- 15.12 Виробництво дорожніх виробів, сумок, лимарно-сідельних виробів зі шкіри та інших матеріалів;
- 15.20 Виробництво взуття;
- 46.42 Оптова торгівля одягом та взуттям.

Статутний фонд підприємства з виробництва еко-хутра – це сукупність майнових внесків учасників і залежить від організаційно-правової форми. Відтак, для акціонерного товариства законом встановлюється відповідний розмір, який залежить від величини мінімальної заробітної плати у певний період. Щодо повного, командитного, товариства з додатковою відповідальністю, товариство з повною відповідальністю то відповідні мінімальні розміри не встановлені.

Згідно положень Цивільного кодексу України, то господарське товариство є власником:

- 1) майна, переданого йому учасниками товариства у власність як вклад до статутного (складеного) капіталу;
- 2) продукції, виробленої товариством у результаті господарської діяльності;
- 3) одержаних доходів;
- 4) іншого майна, набутого на підставах, що не заборонені законом [38].

Вкладом до статутного (складеного) капіталу господарського товариства можуть бути гроші, цінні папери, інші речі або майнові чи інші відчужувані права, що мають грошову оцінку, якщо інше не встановлено законом [30].

Вищенаведене дає зробити висновок, що джерелами формування майна підприємства з виробництва еко-хутра можуть бути:

- внески учасників до статутного капіталу;
- продукція, вироблена товариством у результаті господарської діяльності;
- дохід від здійснення господарської діяльності;
- устаткування, виробничі потужності;
- складські, офісні, інші приміщення;
- кредити банків чи інших кредиторів (за наявності);
- капітальні вкладення та додації з бюджету (за наявності);
- інші джерела не заборонені законом.

Підприємство, основним напрямком діяльності якого є виробництво еко-хутра, має право самостійно:

- здійснювати підприємницьку діяльність не заборонену законом;
- визначати основні напрямки та стратегію свого розвитку;
- організовувати свою діяльність щодо виконання контрактів, угод та договорів;
- виготовляти, реалізовувати продукцію з еко-хутра;
- одержувати кредити (за потреби);
- випускати цінні папери та реалізовувати їх через фондовий ринок;
- створювати представництв, філії, відокремлені структурні підрозділи.

Підприємство, основним напрямком діяльності якого є виробництво еко-хутра, зобов'язане:

- сплачувати податки, збори, обов'язкові платежі, передбачені Податковим кодексом України [28];
- при здійсненні своєї діяльності керуватись законами та нормативно-правовими актами України;
- забезпечувати виробництво, поставку продукції по укладеним договорам;
- створювати належні умови для продуктивної праці співробітників, забезпечувати правила та норми охорони праці, дотримуватись трудового законодавства;
- виробляти якісну продукцію, яка відповідає національним та міжнародним стандартам;
- дотримання вимог щодо охорони довкілля.

2.2 Визначення оцінки інвестиційної привабливості підприємства з виробництва еко-хутра

Існування та ефективна діяльність підприємства в ринкових умовах господарювання нереальна без добре налагодженого управління його капіталом, тобто основними видами фінансових коштів (інвестиційних ресурсів) у формі матеріальних і грошових коштів, різних видів фінансових інструментів. Капітал підприємства є, з одного боку, джерелом, а з іншого, результатом діяльності підприємства. Фінансові ресурси підприємства направляються на фінансування поточних витрат і на інвестиції, що представляють собою використання фінансових ресурсів у формі довгострокових вкладень капіталу в цілях збільшення активів і отримання прибутку [40].

Будь-які інвестиції пов'язані з інвестиційною діяльністю підприємства, яка являє собою процес обґрунтування і реалізації найбільш ефективних форм вкладень капіталу, спрямованих на розширення стратегічного потенціалу підприємства. Для здійснення інвестиційної діяльності підприємства виробляють інвестиційну політику. Ця політика є частиною стратегії розвитку підприємства і загальної політики управління прибутком. Вона полягає у виборі і реалізації найбільш ефективних форм вкладення капіталу з метою розширення обсягу операційної діяльності і формування інвестиційного прибутку [40]. Погоджуючись з думкою автора зазначимо, що інвестиційна політика підприємства формується поступово і може змінюватись.

Для того, щоб визначати максимальну ефективність інвестиційного рішення, введено поняття інвестиційної привабливості підприємства. Поняття досить нове, в економічних публікаціях з'явилося відносно недавно і використовується переважно при характеристиці та оцінці об'єктів інвестування, рейтингових порівняннях, порівняльному аналізі процесів. Однією з найбільш поширених точок зору визначення сутності інвестиційної

привабливості є її зв'язування з доцільністю вкладення коштів в підприємство, яке цікавить інвестора, яка залежить від безлічі факторів, що характеризують діяльність економічного суб'єкта. Дана характеристика при всій внутрішній коректності досить розмита і не дозволяє чітко визначити критерії, керуючись якими інвестор приймає рішення про вкладення коштів у той чи інший проект [40]. Для того щоб підприємство стало інвестиційно привабливим керівництву компанії треба докласти максимум зусиль.

Інвестиційна привабливість – це сукупність інвестиційно-привабливих ознак об'єкта інвестування (країна, регіон, галузь, підприємство), заснованих на аналітичних і прогнозних даних, які відображають рівень ризику і доходності здійснюваних інвестицій. З такого визначення зрозуміло, що існує інвестиційна привабливість країни, регіону, галузі та конкретного господарюючого суб'єкту [32]. Також можна додати, що може бути інвестиційно привабливою окрема лінія виробництва в рамках підприємства.

Фактори інвестиційної привабливості підприємства

Фінансовий стан	Ринкове оточення	Корпоративне управління
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	Інвестиційний клімат регіону, в якому знаходиться підприємство	Інвестиційний клімат регіону, в якому знаходиться підприємство
Коефіцієнт поточної ліквідності	Інвестиційна привабливість галузі, до якої належить підприємство	Частка державної власності в статутному капіталі товариства
Коефіцієнт оборотності активів	Географічний ринок збуту продукції	Частка акцій у вільному обігу на вторинному ринку

	Стадія життєвого циклу основного виду продукції	Розмір винагороди членам ради директорів
Рентабельність власного капіталу по чистому прибутку	Ступінь конкуренції на товарному ринку	Фінансова прозорість і розкриття інформації
Рентабельність продажів по чистому прибутку	Екологічне навантаження на природне середовище	Дотримання прав дрібних акціонерів з управління підприємством
	Розвиток транспортної інфраструктури	Дивідендні виплати за останній фінансовий рік

Наведене вище дає зробити висновок, що фактори інвестиційної привабливості підприємства треба розглядати у сукупності та взаємозв'язку.

Підсумкова рейтингова оцінка враховує усі найважливіші параметри (показники) фінансово-господарської та виробничої діяльності підприємства, тобто господарської активності в цілому. При її побудові використовуються дані про виробничий потенціал підприємства, рентабельність його продукції, ефективність використання виробничих і фінансових ресурсів, стан і розміщення коштів, їх джерела та ін. [40].

Факторна оцінка оцінки інвестиційної привабливості підприємства необхідна коли інвестор має діло з безліччю різного роду показників, які треба укрупнити у групи об'єднані змістом. Подальша робота ведеться не з кожним показником, а з укрупненою групою – фактором. Показники бухгалтерської звітності іноді бувають найважливішими при аналізі інвесторами та акціонерами привабливості підприємства [40]. Саме тому правильне ведення бухгалтерії є одним із факторів інвестиційної привабливості підприємства.

Оцінка інвестиційної привабливості повинна здійснюватися комплексно, шляхом співставлення аналітичних та прогнозних показників, що дозволяє інвестору прийняти рішення стосовно доцільності вкладення капіталу (табл.) [32].

Основні аналітично-прогнозні показники інвестиційної привабливості у
рівневому розрізі:

АНАЛІЗ	ПРОГНОЗ
Державний рівень	
1. визначення фази циклічності розвитку економіки країни 2. аналіз макроекономічних показників, що характеризують інвестиційний клімат країни 3. аналіз показників, що характеризують інвестиційний потенціал країни	1. прогноз макроекономічного розвитку країни 2. державні програми розвитку економіки країни і окремих сфер економічної діяльності
Регіональний рівень	
1. рейтинг регіонів в економіці країни 2. адміністративні бар'єри 3. розвиток інфраструктури	1. рівень перспективності регіонів 2. рівень державної підтримки в регіоні
Галузевий рівень	
1. визначення фази циклічного розвитку галузі 2. середньо галузева рентабельність	1. рівень перспективності галузі 2. рівень внутрігалузевої конкуренції 3. рівень державної підтримки галузі

Корпоративний (підприємницький) рівень	
1. визначення фази життєвого циклу підприємства	1. стратегія розвитку підприємства, яке ініціює інвестиційні проекти
2. характеристика власників та менеджерів	2. прогноз окупності інвестиційних проектів підприємства шляхом складання і ранжування бізнес-планів цих проектів
3. аналіз фінансово-господарської діяльності (рентабельність реалізації, рентабельність виробництва, рентабельність активів, рентабельність інвестиційного капіталу, рентабельність власного капіталу тощо)	
4. аналіз інвестиційної активності	

Також при оцінці інвестиційної привабливості підприємства слід розглядати та аналізувати такі параметри (показники) як:

- привабливість продукції підприємства;
- кадрова політика;
- розвиток інноваційної складової;
- фінансова діяльність підприємства;
- розташування;
- соціальна привабливість.

Аналіз привабливості продукції підприємства для будь-якого інвестора – це її конкурентоспроможність на внутрішньому і зовнішньому ринку. Конкурентоспроможність продукції багатоаспектний показник, складається з таких чинників:

- аналіз рівня якості продукції – її відповідність вітчизняним і міжнародним стандартам, наявність міжнародних сертифікатів якості

продукції, надійність, довговічність, відповідність моді, а також популярність серед користувачів;

- аналіз рівня цін на продукцію, його співвідношення з цінами конкурентів і цінами на товари-замінники, співвідношення ціна-якість також впливає на вибір споживачів;

- аналіз рівня диверсифікації, тобто багатoproфільність організації, її здатність виживати в умовах різної рентабельності продукції, що виробляється [40] та кризових ситуацій на ринку.

Пропонуємо розглянути ряд переваг використання еко-хутра у виробництві одягу, взяття, іграшок, предметів декору та меблів.

1. Збереження популяції тварин. Головним плюсом матеріалу є той факт, що за його виробництва не завдається шкода природі, що є дуже актуальним в умовах глобальної екологічної кризи.

2. Низька ціна. Натуральне хутро є на багато дорожчим, у порівнянні із штучним, саме тому будь-який кінцевий споживач може його собі дозволити.

3. Для споживача – це практичність у догляді.

4. Для виробництва – матеріал легкий у роботі, завдяки текстильній основі.

Узагальнюючим показником аналізу конкурентоспроможності продукції та її інвестиційної привабливості є ціна. Вона формується під впливом попиту та пропозиції і може побічно виражати конкурентоспроможність шляхом їх зіставлення [40].

Аналіз кадрової привабливості підприємства характеризується трьома складовими:

- діловими якостями керівника і його «команди»;
- якістю «кадрового ядра» (працівників вищої кваліфікації);
- якістю персоналу в цілому [40].

Для заохочення інвесторів підприємству з виробництва еко-хутра необхідно розробити привабливість кадрової політики, які складаються з:

- директор виробництва повинен володіти діловими якостями, бути

взірцем для трудового колективу;

- працівників вищої кваліфікації, які постійно підвищують свій професійний рівень за допомогою самоосвіти;

- на підприємстві повинні постійно проводити семінари, майстер-класи, тренінги для підвищення професійного рівня працівників та керівника.

Аналіз інноваційної привабливості підприємства – це ефект від середньострокових і довгострокових інвестицій в нововведення на підприємстві. При аналізі інноваційної привабливості підприємства враховується наявність:

- стратегії технічного розвитку виробництва, як основи всіх інших інновацій;

- програми інвестування виробництва з різних джерел [40].

Та зазвичай використовуються такі показники:

- структура основних засобів та ефективність їх використання;

- джерела технічного оновлення виробництва;

- частка прибутку на технічне переозброєння підприємства [40].

Аналіз територіальної привабливості підприємства для інвесторів визначається наступними факторами:

- віддаленість підприємства від основних транспортних магістралей, які зв'язують підприємство з іншими регіонами, наявність під'їзних шляхів для перевезення вантажів;

- віддаленість підприємства від центру міста, де зосереджені установи місцевої влади, лідируючі організації ринкової інфраструктури та ін.;

- ціна землі, яка багато в чому диференціюється залежно від названих вище критеріїв [40]. Однак, ці фактори можна розглянути і з іншого боку, оскільки земля у передмісті буде значно дешевше, оренда нерухомості так само, для створення під'їзних шляхів можна залучити місцеву владу.

Соціальна привабливість підприємства визначається соціальною захищеністю працівників даного підприємства. Показником соціальної привабливості підприємства можна вважати коефіцієнт соціальної

привабливості, що розраховується як відношення середньої заробітної плати одного працівника до вартості раціональної споживчої корзини в регіоні [40].

Підприємство по виробництву еко-хутра зобов'язано бути соціально відповідальним. Умови роботи повинні відповідати міжнародним стандартам у галузі охорони праці та безпеки виробничої діяльності. Заробітна плата повинна бути соціально привабливою для робітників. Всі ці показники сприятимуть вкладенню інвестицій.

Аналіз фінансової привабливості підприємства полягає в мінімізації витрат і максимізації прибутку. Це багатокomпонентне поняття, що складається з безлічі показників, що розраховуються на основі звітних документів підприємства [40]. Як правило, бухгалтерські та фінансові звіти мають ключове значення для залучення інвестицій.

Показники фінансового становища підприємства є найбільш суттєвими для інвесторів. Виділяють наступні етапи оцінки фінансової привабливості підприємства:

– перший етап передбачає роботу з такими звітними документами, як бухгалтерський баланс і звіт про фінансові результати. На їх основі здійснюється розрахунок показників, що характеризують різні сторони фінансової привабливості;

– другий етап – методологічний. Він полягає в угрупованні показників по узагальнюючим критеріям. Пропонуються п'ять основних напрямків аналізу фінансового становища підприємства: структура майна; показники ліквідності; показники довгострокової фінансової стійкості; показники ділової активності; показники рентабельності;

– третій етап оцінки складається з двох частин – розрахунку сумарних коефіцієнтів відхилень значень кожного порівнюваного показника від еталонної величини та визначення класу кредитоспроможності позичальника [40].

При оцінці фінансової привабливості підприємства використовуються такі показники як рентабельність підприємства, ліквідність активів,

фінансова стійкість. Таким чином, всі параметри (показники) аналізу та оцінки інвестиційної привабливості підприємства можна розділити на три групи:

– в першу чергу інвестора, зазвичай, цікавить, що виробляється на підприємстві, де воно розташоване і наскільки заповзятливі його керівники та персонал. Тому, вихідними складовими оцінки інвестиційної привабливості є продуктове, кадрове та територіальне планування [40]; доповнюючи вищезазначені складові зазначимо, що розташування підприємства по території держави також цікавить інвесторів, оскільки транспортна логістика – це суттєвий пласт витрат;

– фінансовий аналіз та оцінка виділені як головний складових інвестиційної привабливості підприємства, тому що, саме, в фінансах підприємства, як у дзеркалі, відбиваються головні результати його діяльності (прибутковість, рентабельність), ділової активності (фондовіддача, оборотність оборотних коштів) і фінансової спроможності (показники ліквідності, забезпеченості власними засобами) [40]; підтримуючи тезу автора також зазначимо, що відкриті кредитні лінії впливають на вибір об'єкта інвестування;

– інноваційна, конверсійна і соціальна привабливість підприємства розглядаються як оцінки перспективності його розвитку для інвесторів. Тому вони виділені в окрему групу. До цієї ж групи складових можна віднести і приватизаційну привабливість, хоча за своєю значимістю і пріоритетності вона може бути віднесена і до першої групи [40].

Підбиваючи підсумки зазначимо, що для заохочення інвестицій у виробництво еко-хутра можливо при виконанні всіх вищезазначених умов. А саме привабливість продукції підприємства, кадрова політика, розвиток інноваційної складової, фінансова діяльність підприємства, розташування, соціальна привабливість.

2.3 Аналіз проблем розвитку інвестиційного забезпечення виробництва продукції з еко-хутра

Інвестування відіграє значну роль у розвитку не лише економіки, регіонів, а й підприємств, оскільки це базис для:

- систематичного оновлення основних засобів виробництва;
 - впровадження принципово нових науково-технічних пропозицій;
 - суттєвих структурних змін процесів господарської діяльності;
 - впровадження принципів сталого розвитку господарської діяльності [5].
- Доповнюючи тези автора, зазначимо, що інвестиції також впливають на зміни в якості кадрового забезпечення.

Отже, інвестування у господарську діяльність підприємства дозволить досягти змін у економічному розвитку діяльності цього підприємства, соціальному розвитку й не лишити осторонь екологічні проблеми. Таким чином, постає необхідність пошуку шляхів інвестування всіх позитивних змін у виробництві, але в умовах нинішньої кризи це досить не просто [5]. Саме тому виробництво еко-хутра може збільшити свою частку присутності на ринку, завдяки зменшенню виробництва продукції з натурального хутра.

На жаль, сучасний стан галузі легкої промисловості є наслідком кризи, що виникла в Україні, причинами спаду виробництва є:

- скасування централізованого планування, замовлення продукції та лібералізація внутрішнього ринку без відповідних економічних та нормативно-правових заходів привели до заповнення внутрішнього ринку імпортними товарами. При цьому, їх якість досить часто не відповідає міжнародним стандартам;
- різке скорочення вітчизняної сировинної бази і повна залежність текстильної промисловості від імпортованої сировини;
- відсутність цілісної державної політики до консолідації коштів державного бюджету, власних коштів підприємств, а також кредитів та залучених інвестицій;

- відсутність привабливих умов, щодо залучення інвесторів для динамічного розвитку легкої промисловості;
- приватизація в галузі головним чином проводилась без залучення інвестицій, що загальмувало процеси розвитку, у тому числі й інноваційні;
- у більшості приватизованих підприємств легкої промисловості не має ефективного власника, який своїми коштами відповідав би за результати роботи підприємств, тому більше половини промислових підприємств галузі є збитковими;
- відсутність цільового фінансування та інфляція призвели до втрати підприємствами галузі обігових коштів, що змусило працювати за давальницькими (толінговими) схемами;
- складність митних процедур для підприємств галузі за умови давальницької схеми і експорту продукції;
- зниження купівельної спроможності населення внаслідок зменшення реальних доходів;
- різке зростання цін на сировину та енергоносії призвело до збільшення собівартості продукції, загострило диспропорції між цінами на товари та купівельною спроможністю населення;
- відсутність рівних умов для великих підприємств і малого бізнесу щодо особливостей оподаткування і звітності;
- відсутність бюджетного фінансування науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, на розробку нових технологій;
- недоступність довгострокових кредитів, що спричинило нестачу власних фінансових ресурсів для самостійного виходу на зовнішні ринки;
- висока собівартість вітчизняних товарів легкої промисловості;
- низька заробітна плата робітників галузі, і як наслідок, зниження притоку молодих кадрів на підприємства;
- відсутність виробництва спеціалізованого обладнання для виробництва товарів легкої промисловості та запасних частин до нього;
- відсталість за своїм технологічним рівнем та дизайнерськими

рішеннями від провідних закордонних підприємств, тощо [6].

Також для об'єктивної оцінки проблем залучення інвестицій пропонуємо розглянути основні недоліки та проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну в історичному розрізі у формі таблиці сформованої Герзаничем В.

Основні недоліки та проблеми залучення іноземних інвестицій в
Україну

Етап розвитку іноземного інвестування	Проблеми іноземного інвестування в Україні з точки зору одержання	
	довгострокових ефектів	короткострокових ефектів
Перший (1991-1992 рр.)	Максимальне усунення держави від регулювання інвестиційної діяльності. Зловживання реальних та «псевдо-інвесторів» податковими та дозвільними пільгами, зокрема, у спеціальних (вільних) економічних зонах.	Стихійне використання інструментів заохочення іноземних інвестицій. Нечіткість або відсутність нормативно-правових актів з регулювання багатьох сфер господарської, соціальної, адміністративної та іншої діяльності.
Другий (1993-1996 рр.)	Істотне погіршення інвестиційного клімату.	Часткова делібералізація умов інвестування (скасування раніше визначених законодавством пільгових умов) та погіршення внаслідок цього інвестиційного клімату. Необхідність державної реєстрації інвестицій. Встановлення мінімального розміру інвестицій.
Третій (1997-1999 рр.)	Визнання порушення Україною принципу незворотності закону у часі (стосовно скасування пільг інвесторам на попередньому етапі).	Практично не було.

<p>Четвертий (2000-2008 рр.)</p>	<p>Суперечливий характер більшості прийнятих у цей період нормативно-правових актів (головним чином, Цивільного й Господарського кодексів), що призвело до необхідності внесення до них подальших змін і доповнень. Скасування 50%-вого обов'язкового продажу валюти на українському ринку.</p>	<p>Скасування пільг, закріплених попереднім законодавством про іноземні інвестиції. Закріплення національного режиму для валютного та податкового регулювання по відношенню до іноземних інвесторів. Неврегульованість корпоративних відносин в Україні.</p>
<p>П'ятий (2009 р.-до цього часу)</p>	<p>Зниження інвестиційної привабливості України на тлі глобальної фінансової нестабільності та ускладнення організаційно-правових умов ведення бізнесу. Звільнення майнових інвестицій від сплати ввізного мита. Звільнення від податку на прибуток інвестицій, що надходять на територію України як внесок до статутного капіталу українського підприємства. Економічна й політична нестабільність у країні.</p>	<p>Застосування тимчасових інструментів впливу на іноземне інвестування, спрямованих на виведення національної економіки з кризового стану за рахунок посилення вимог до учасників інвестиційної діяльності (реєстрація інвестицій та валютне регулювання). Неможливість, згідно з чинним податковим законодавством, включати деякі види витрат до податкового обліку. Позбавлення новостворених підприємств права на податковий кредит на початку діяльності. Нерівнозначний підхід до застосування ПДВ для окремих галузей.</p>
	<p>Недосконалість умов і порядку реєстрації інвестицій, зокрема, за рахунок внесення у цей процес постійних численних змін. Реєстрація інвестицій, і як наслідок, надання підприємствам відповідних пільг, здійснюються тільки після їх реального внесення та підтвердження цього факту уповноваженим органом. Не закріплено відповідальність за конкретними виконавцями при реалізації інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна». Відсутність достатнього обсягу фінансування для створення та розвитку мережі дозвільних центрів та активного інформування підприємців про можливості користування цими послугами.</p>	

Звернення до історичного минулого надає можливість більш об'єктивно дослідити та оцінити проблеми залучення інвестицій у виробництво еко-хутра. Використовуючи дані зазначені в таблиці можна зробити висновок, що недосконалість правової бази, відсутність пільгового інвестування, економічна та політична ситуація в країні негативно впливають на процеси залучення капіталу.

Також проблемами розвитку інвестиційної та саме інноваційної діяльності в економіці України є:

- недостатній обсяг заощаджень населення, коштів суб'єктів господарювання та держави для здійснення інвестицій із метою реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів;

- невизначеність правового інструменту залучення недержавних інвестицій із метою розвитку економіки, зокрема механізму забезпечення розвитку державно-приватного партнерства;

- низькі темпи впровадження високих технологій;

- висока енергоємність внутрішнього валового продукту;

- зношеність основних фондів;

- недосконалість законодавства щодо розвитку інноваційної діяльності;

- невиконання суб'єктами господарювання вимог законодавства щодо взяття на облік об'єктів права інтелектуальної власності й відсутність механізму заохочення введення таких об'єктів у комерційний обіг;

- нерозвинутість інноваційної інфраструктури, недостатня кількість інноваційних підприємств (інноваційних центрів, технопарків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів), наукових парків, центрів трансферу технологій і промислових кластерів;

- недосконалість механізму комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок;

- невизначеність пріоритетів розвитку базових галузей економіки й відсутність сприятливих умов для залучення інвестицій із метою забезпечення розвитку високотехно-логічного виробництва;

- незначна кількість вітчизняних виробників високотехнологічної продукції, що беруть участь у міжнародному обміні технологіями, у зв'язку з недосконалістю законодавства щодо трансферу технологій;

- недостатня державна підтримка впровадження інновацій для забезпечення розвитку малого й середнього підприємництва [9].

Вищезазначене впливає на інвестування виробництва продукції з еко-хутра. На жаль, інвестори, як правило, більш зацікавлені у ноу-хау, нових промислових зразках та подібним технологіям, тому для легкої промисловості сама продукція вже є не інвестиційно привабливою.

Стратегічні орієнтири у вигляді: скорочення відтоку капіталу, забезпечення відтворювальної стійкості; підтримки точок економічного зростання, розвитку територіальних підсистем; забезпечення інноваційності розвитку національної системи інвестування та вітчизняної економіки, пропонується реалізувати за допомогою ряду нормативних, організаційно-економічних важелів, а саме:

- підтримки реінвестування капіталу за допомогою пільгового інвестиційно-орієнтованого оподаткування (в секторальному та проектному вимірах), що позитивно вплине на розвиток підприємства, так і галузі в цілому;

- впровадження стимулів для інвестування в реальний сектор економіки для установ банківської та фінансової сфери;

- скасування непродуктивних пільг і прямих дотацій, також можна переглянути та зменшити обсяг субвенцій;

- запровадження інвестиційно-орієнтованих перспективних пільг з оподаткування прибутку при реалізації стратегічно значущих проектів, застосування попроектного підходу в діючому податковому законодавстві, однак для реалізації цієї задачі необхідно залучати спеціалістів галузі виробництва та проект-менеджерів;

- капіталізації інформаційно-інтелектуальних внесків при супроводженні інвестиційних проектів на регіональному рівні, формування

фондів інвестиційної підтримки;

– інвестиційно-орієнтованого використання фінансових ресурсів ДФРР (Державного фонду регіонального розвитку) та реверсних дотацій територіальних громад (на проєкти співробітництва);

– пільгового режиму оподаткування прибутку, реінвестованого в наукову діяльність, інноваційний розвиток, підготовку високо кваліфікованих кадрів [22].

Важливим кроком у забезпеченні стабільності інвестиційного процесу є формування ринку для іноземних інвестиційних операторів [22]. Які будуть домотати як майбутнім інвесторам, так і підприємствам, які зацікавлені у капіталовкладеннях.

Таким чином, багато потенційних інвесторів в Україні зацікавлені у великому ринку України, його щедрих ресурсах, кваліфікованій робочій силі, але не поспішають робити рішучий крок. Потенційні інвестори побоюються таких негативних факторів, що формують інвестиційний клімат, як надмірне регулювання; складні, заплутані та високі податки; постійно змінювані правила гри; неможливість виконання контрактів. Все це створює несприятливе середовище для бізнесу та інвестицій. Українські підприємці називають той самий перелік негативних факторів [9]. Тотожні негативні фактори також впливають на інвестиційне забезпечення виробництва з еко-хутра.

РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ЕКО-ХУТРА

3.1 Основні напрямки удосконалення інвестиційного забезпечення виробництва еко-хутра

Глобалізація виробничих бізнес-процесів і розвитку підприємств формує нові вимоги до ведення підприємницької діяльності, стратегічного управління галузями та промислової політики загалом. Підвищення ефективності функціонування легкої промисловості передбачає створення інтегрованих структур [3]. Все це призводить до збільшення інвестиційного забезпечення виробництва з товарів з еко-хутра.

Одним із варіантів залучення інвестицій є впровадження інтегрованого розвитку галузі легкої промисловості на макrorівні та підприємств на мікрорівні.

Для ефективного інтегрованого розвитку текстильної галузі необхідні чотири важливі ресурси, такі як технічні ноу-хау, значні обсяги енергії (електричної та теплової, отже, необхідний перехід на «зелену» енергію для споживання пари), велика кількість води та очистка промислових стоків, значні обсяги інвестицій [3].

Підтримуючи думку Бойченко К. зазначимо, що впровадження інтегрованості в легкій промисловості України потребує розроблення системи критеріїв, що дають змогу оцінювати ефективність функціонування як окремих учасників, так і всього комплексу загалом [3].

До основних критеріїв ефективності функціонування інтегрованого промислового комплексу можна віднести:

- збільшення частки наукоємної продукції в обсязі інтегрованого виробництва продукції;
- використання нових технологій у процесі інтегрованого виробництва продукції;

- зростання рівня модернізації виробничого ланцюжка та встановлення відповідності обсягів виробництва на кожному етапі інтегрованого виробництва готової продукції;
- рівень підвищення конкурентоспроможності продукції в результаті інтегрованості бізнесу;
- обсяг залучених інвестицій у текстильну, швейну та логістичну сфери діяльності;
- ефективність використання основних фондів;
- обсяг державної підтримки щодо інноваційної діяльності учасників інтегрованого комплексу;
- зростання доходів працівників інтегрованого комплексу [26].

Аналіз діяльності інтегрованого розвитку підприємств на підставі цих критеріїв дасть змогу створити об'єктивну діагностику ефективності процесів інтегрованості. Також ці критерії дають змогу провести ідентифікацію форм прояву чи трансформацію інтеграційних перетворень. Отже, ними є рівень узгодження економічних інтересів зацікавлених сторін, трансформація власності, рівень реалізації економічних інтересів, концентрації капіталу у формі злиття та поглинання, організації нових інтегрованих виробничих ланцюгів [37].

Також одним із напрямком покращення інвестиційної привабливості підприємства, яке спеціалізується на виробництві еко-хутра є створення портфельних інвестицій, які сприяють формуванню капіталу. Якщо інвестор не ставить за мету контролювати підприємство інвестування, то це є позитивним фактором, на відміну від прямого інвестора.

Портфельне інвестування означає вкладення коштів у певну сукупність цінних паперів (акції, облігації, похідні цінні папери та ін.). До цієї категорії відносять:

- 1) Вкладення у цінні папери у формі певного пакета (портфеля) таких документів.
- 2) Великі за обсягами інвестиції, які не дають змоги їх власникам

помітно впливати на діяльність господарюючого суб'єкта [39]. Для підприємства це означає свобода у власних діях, інвесторам цікаві лише звіти та отримання прибутку.

Головними параметрами при формуванні та управлінні інвестиційним портфелем, є його очікувана прибутковість і ризик. У зв'язку з відсутністю можливості точного визначення динаміки вищевказаних параметрів, дані величини оцінюються, в першу чергу, на основі статистичної інформації за попередні періоди часу [39].

Очікувана прибутковість портфеля розраховується на основі очікуваної прибутковості активів що містяться в ньому. Головним засобом захисту свого портфелю від ризиків була і залишається диверсифікація. Диверсифікація інвестиційного портфеля – розподіл інвестицій між різними класами активів, що дозволяє знизити сукупний ризик портфеля. Формування інвестиційного портфелю є логічним продовженням процесу формування і розширення інвестиційного потенціалу підприємства, адже портфель формується спираючись на наявні ресурси і можливості підприємства, в той час як його розвиток і рефінансування базуються на майбутніх результатах реалізації інвестиційного потенціалу [7]. Для впровадження портфельного інвестування у виробництво еко-хутра необхідно створити чіткий маркетинговий план для інвестора.

Інвестиційні портфелі можна розрізнити за різними критеріями, але основні види інвестиційних портфелів розрізняються за типом співвідношення ризик / прибуток:

1. Консервативний інвестиційний портфель складається з державних цінних паперів, акцій «блакитних фішок», золота і забезпечує високу захищеність складових і портфеля в цілому, а дохідність інвестиційного портфеля зберігається на необхідному інвестору рівні.

2. Помірно-агресивний інвестиційний портфель, оптимізація по прибутковості і ступеня ризику – характерна риса помірного інвестиційного портфелю. В такому портфелі знаходяться як високоприбуткові папери з

високим ступенем ризику, так і низько дохідні надійні папери, типу державних облігацій.

3. Агресивний інвестиційний портфель укомплектований високоприбутковими цінними паперами, включаючи їх деривати. Ці цінні папери мають досить високий ступінь ризику. Тому, інвестор сам активно управляє своїм портфелем або постійно контактує з керуючим його портфелем брокером [39]. Для інвестування виробництва з еко хутра можливе використання будь-якого з вищезазначеного портфеля.

Портфельні інвестиції допомагають вирішувати ряд народно-господарських завдань, покращувати структуру капіталу й поповнювати власний капітал підприємств за рахунок випуску акцій і облігацій з подальшим їх розміщенням серед вітчизняних та іноземних інвесторів. Серед варіантів використання портфельних інвестицій є також можливість придбання облігацій внутрішньої державної позики, тобто державних цінних паперів, які підтверджують зобов'язання України щодо відшкодування пред'явникам цих облігацій їх номінальної вартості з виплатою доходу відповідно до умов розміщення облігацій [39].

Важливим джерелом ресурсів для інвестування є кошти державного і місцевих бюджетів, тобто державне (бюджетне) фінансування. Нині бюджетним інвестиціям приділяється недостатньо уваги. Завдяки цьому важелю держава може регулювати інвестиційний ринок України, забезпечувати здорову конкуренцію на ринку інвестиційних пакетів, стимулювати оптимальну кон'юнктуру ринку [27].

Фінансування через інститути розвитку орієнтується на систему фінансових партнерств і займає проміжне місце між комерційним фінансуванням рентабельних проектів і бюджетними асигнуваннями. Інститути розвитку сприяють не тільки залученню довгострокових інвестиційних коштів у пріоритетні галузі економіки, але й поширенню нових технологій, що підвищує інвестиційну привабливість території [27].

Проаналізувавши вищенаведене зазначимо, що для інвестування

виробництва еко-хутра можливо залучення коштів державного та місцевих бюджетів, а також через інститути розвитку.

Для залучення коштів підприємствам необхідно здійснити низку маркетингових заходів, зокрема розроблення кількох альтернативних варіантів виробництва і продажу відповідної продукції, проведення аналізу кожного варіанта і вибір найдоцільнішого і найефективнішого з них, то необхідною є наявність високорозвиненої інформаційної системи з використанням ПК та економіко-математичних методів [12]. Для залучення інвестицій підприємству з виробництва еко-хутра можливо розробити look-book, в якому буде описана стратегія розвитку кожного товару.

Вінніченко І. стверджує, що ефективність управління інвестиційною діяльністю підприємства значною мірою залежить від якості інформаційного забезпечення. Важливим завданнями інформаційного забезпечення інвестиційної діяльності є стратегічна орієнтація на прийняття відповідних інвестиційних рішень і на поточне управління, а також використання сучасних методів аналізу інвестиційної діяльності, які дають змогу виявити резерви її зростання. Функцію забезпечення інформаційних систем науковець включає до загальних функцій управління інвестиційною діяльністю підприємства. Крім цієї функції, до загальних належать розроблення інвестиційної стратегії підприємства, організаційних структур, забезпечення інвестиційної діяльності, сприяння забезпеченню обґрунтування альтернативних варіантів інвестиційних рішень, аналіз, планування, контроль за реалізацією управлінських рішень у сфері інвестиційної діяльності. Специфічними функціями, які описує Вінніченко І., є управління інвестиціями та формування інвестиційних ресурсів [4].

Також пропонуємо звернути увагу на погляд Пугачова М., який зазначив, що для здійснення статистичного моніторингу стану інвестиційної та інноваційної діяльності підприємств пропонує використовувати ряд запитань, гармонізованих з європейською інвестиційною анкетною, згідно з якою інвестиційна діяльність досліджується за такими показниками:

- напрямки вкладення інвестицій;
- фактори, що стримують вкладення інвестицій на підприємствах;
- зміни загального обсягу інвестицій порівняно з попереднім періодом [31].

При розрахунку інвестицій необхідно зупинитись на тому, що процеси вкладення капіталу й одержання прибутку можуть відбуватися в різній часовій послідовності. Тому виділяються такі їхні види: тимчасовий, послідовний, паралельний, інтервальний і комбінований.

Паралельність протікання цих процесів полягає в можливості одержання прибутку ще до початку інвестування. При послідовному протіканні процесів вкладення капіталу й одержання прибутку інвестор може одержати дохід відразу після вкладення інвестицій у повному обсязі. Інтервальний процес припускає наявність тимчасового інтервалу між завершенням періоду здійснення інвестицій і початком періоду одержання прибутку від експлуатації об'єкта інвестування. Комбінований процес включає елементи усіх раніше розглянутих варіантів [20]. Отже, інвестор може використовувати різні часові рамки одержання винагороди (послідовний, інтервальний, комбінований).

Підбиваючи підсумки зазначимо, що основними напрямками удосконалення інвестиційного забезпечення виробництва еко-хутра є:

- впровадження інтегрованого розвитку галузі легкої промисловості на макрорівні та мікрорівні;
- створення портфельних інвестицій, які сприяють формуванню капіталу;
- залучення коштів державного і місцевих бюджетів, тобто державне (бюджетне) фінансування;
- фінансування через інститути розвитку;
- здійснити низку маркетингових заходів, які допоможуть компанії розширити виробництво та віднайти нових інвесторів.

ВИСНОВКИ

Досягнення головної мети роботи, дозволило зробити наступні висновки:

Розкрито зміст і складові сутності інвестиційної складової в діяльності підприємства. Ефективність господарської діяльності підприємства та держави в цілому залежить від форм, обсягів, методів здійснення інвестицій. Доведено, що такі поняття як «інвестиції», «інвестиційний процес», «інвестиційний механізм», «механізм інвестиційного забезпечення» на рівні підприємства вимагають чіткого формування теоретичних засад. Основними чинниками реалізації інвестиційного процесу на підприємстві є: наявність економічних суб'єктів та достатній ресурсний потенціал підприємства для розвитку капіталовкладень. Для об'єктивного дослідження було розглянуто інвестиції зовнішнього (у виді пайової участі підприємства в спільному проекті) і внутрішнього характеру (створення необхідної матеріально-технічної бази).

Обґрунтовано інвестиційну привабливість підприємства. Найважливішим завданням управління інвестиційним процесом є оцінка підприємства як джерела отримання прибутку. Потенціал зростання підприємства, стабільність попиту, конкурентоспроможність, ступінь ризику, розташування, шляхи вирішення кризових ситуацій на виробництві, економічний та фінансовий потенціал, саме ці фактори інвестора використовують для оцінки привабливості підприємства.

Обґрунтовано проблеми та перспективи розвитку інвестиційного забезпечення підприємства в сучасних умовах. Головними проблемами інвестиційного забезпечення підприємства в сучасних умовах є: нестабільність політичної ситуації, високий рівень податків, недосконалість законодавство, відсутність сучасних інформаційних систем зв'язку з потенційними інвесторами, нерозвиненість страхового та фондового ринків, незахищеність прав інвесторів, високі інвестиційні ризики. Однак, всі

вищезазначені проблеми вирішуються, підприємства і держава в цілому може зробити низку заходів для збільшення інвестиційної привабливості.

Надано організаційно-економічну характеристику підприємства з виробництва еко-хутра. Створення та функціонування компанії повинно бути в рамках закону. Підприємство може займатись наступними видами економічної діяльності: оздоблення текстильних виробів, виробництво килимів і килимових виробів, робочого одягу, іншого верхнього одягу, іншого одягу та аксесуарів, дорожніх виробів, сумок, лимарно-сідельних виробів зі шкіри та інших матеріалів, взуття, оптова торгівля одягом та взуттям. Підприємство зобов'язано сплачувати податки та обов'язкові платежі передбачені законом, виготовляти якісний матеріал, який відповідає міжнародним стандартам, забезпечувати працівників трудовими та соціальними гарантіями. Компанія з виробництва еко-хутра має право здійснювати свою господарську діяльність на власний розсуд, реалізовувати свою продукцію, укладати договори, отримувати інвестиції, випускати акції.

Визначено оцінку інвестиційної привабливості підприємства з виробництва еко-хутра. Оцінку інвестиційної привабливості підприємства було розглянуто за наступними показниками: привабливість продукції підприємства; кадрова політика; розвиток інноваційної складової; фінансова діяльність підприємства; розташування; соціальна привабливість. Автором доведено, що при забезпеченні вищевказаних показників підприємства з виробництва еко-хутра стане інвестиційно привабливою компанією.

Проаналізовано проблеми розвитку інвестиційного забезпечення виробництва продукції з еко-хутра. На жаль, в Україні намітилися негативні тенденції в інвестуванні легкої промисловості. Доцільно покращити інвестиційну привабливість країни за рахунок безпосередньої участі держави у забезпеченні захисту і гарантії безпеки капіталовкладень суб'єкта інвестування, створення необхідної законодавчої бази у сфері інвестиційних процесів, гарантування ефективної інвестиційної стратегії, гармонізації національного законодавства зі стандартами ЄС, що в свою чергу зумовить

зростання галузі та економіки країни в цілому.

Розроблено напрямки вдосконалення інвестиційного забезпечення виробництва еко-хутра. Для підприємства з виробництва еко-хутра необхідно сформулювати власні принципи інвестування, які будуть базуватись на загальних положеннях менеджменту, збільшити частку готової продукції об'єктами виробництва та мінімізувати собівартості товарів, забезпечити ефективне впровадження інтегрованого розвитку ресурсозабезпечення підприємства, розробити маркетинговий план для інвесторів, розвивати соціальні мережі. Реалізація рекомендованих заходів дозволить підприємству підвищити якість продукції, послуг, що позитивно відзначиться на іміджу підприємства та підвищить прибутковість досліджуваного підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк І. О., Гуляєва Н. М. Інвестиційний менеджмент: підручник. К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2003. 398 с.
2. Блащак Б. Я. Фінансовий потенціал у структурі потенціалу підприємства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. Тернопіль, 2019. Том 30 (69). № 3. С. 74-78.
3. Бойченко К. С. Розвиток підприємств легкої промисловості через призму інтегрованості. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2020, № 31. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/31_2020ua/3.pdf (дата звернення 04.05.2023 р.)
4. Вінніченко І. І. Формування системи управління інвестиційною діяльністю підприємства. Інвестиції: практика та досвід, 2007. № 4. С. 9–13
5. Волкова Ю. В. Сучасні тенденції інвестування господарської діяльності підприємств. Наукові праці ДонНТУ. Серія економічна, 2020. № 1 (22). URL: <https://economics.donntu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/7-Volkova-Iu..pdf> (дата звернення 14.04.2023 р.)
6. Гавриленко Т. В., Бродюк І. В. Перспективи розвитку легкої промисловості України в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Економічні горизонти, 2018. № 1(4). С. 28-34.
7. Голян В. А. Інвестиційна діяльність в Україні: інституціональне середовище та секторальні виклики. Інвестиції: Практика та досвід, 2018. № 12. С. 5-10.
8. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України, 2003. № 18, № 19-20, № 21-22 ст. 144. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n462> (дата звернення 11.04.2023 р.).
9. Гук О. В., Мохонько Г. А., Шендерівська Л. П. Тенденції інвестування в Україні. Економіка та суспільство, 2021 № 29. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/49303/1/Tend_Investuv (дата звернення

04.04.2023 р.).

10. Довбня С. Б., Ковель К. А. Новий підхід до оцінки економічної ефективності інвестиційних проектів. *Фінанси України*, 2007. № 7. С. 62–72.

11. Довгунь О. С. Договірні відносини в контексті розвитку машинобудівних підприємств. *Матеріали XIV Міжнар. наук.-практ. конф. «Перспективи розвитку економіки України: теорія, методологія, практика»*. Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського національного університету імені Лесі Українки, 2009. С. 92–93.

12. Довгунь О. С. Концепція інформаційного забезпечення інвестиційного розвитку промислових підприємств. URL: <https://vlp.com.ua/files/special/07.pdf> (дата звернення 15.04.2023 р.).

13. Євтушевська О. О., Войтенко Л. Ю. Проблеми залучення інвестицій на вітчизняні підприємства. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/19504/03Evtushevaska.pdf?sequence=1> (дата звернення 11.04.2023 р.).

14. Єпіфанова І. Ю., Бардадин О.А. Сутність інвестиційного потенціалу підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*, 2017. № 14. С. 39- 42.

15. Завербний А. Проблеми та перспективи інвестиційного забезпечення українських підприємств за євроінтеграційних умов. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*, 2021. №1. Випуск 3. URL: <https://science.lpnu.ua/uk/smeu/vsi-vypusky/vypusk-3-nomer-1-2021/problemy-ta-perspektyvy-investyciynogozabezpechennya> (дата звернення 05.04.2023 р.).

16. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємств електроенергетики: монографія / І.М. Манаєнко. Київ: НТУУ «КПІ», 2016. – 157 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/14493/1/Monografia_Manaienko.pdf (дата звернення 05.04.2023 р.).

17. Інвестиційне забезпечення конкурентоспроможності агропромислових формувань: монографія / Н. П. Резнік, А. М. Слободяник, В. О. Котляров. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. — 344 с.

URL:https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/inv_agroprom.pdf (дата звернення 05.04.2023 р.).

18. Кравченко М. О. Павленко Т. А. Проблеми забезпечення інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств: макроекономічні аспекти. Економіка та суспільство, 2022. № 44.

19. Колупаєв Ю. Б., Залюбовська С. С., Мельничук І.О. Проблеми залучення інвестиційних ресурсів в економіку України. Інвестиції: практика та досвід, 2018. № 8. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2018/8.pdf (дата звернення 05.04.2023 р.).

20. Кундеус О.М. Інвестиційне забезпечення діяльності підприємств на інноваційній основі. Інноваційна економіка, 2007. № 4. С. 148-155. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/15705.pdf> (дата звернення 11.04.2023 р.).

21. Мархонос С. М. Інвестиційне забезпечення розвитку підприємств тимчасового розміщення в Україні. Економіка та суспільство, 2021, 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1008/966> (дата звернення 16.04.2023 р.).

22. Мельник А. В., Гук О. В. Механізм забезпечення інноваційного розвитку на промисловому підприємстві. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи : зб.тез доп. II Міжнарод. наук.-практ. конф. (Київ, 22 квіт. 2021 р.). Київ, 2021. С. 228–229.

23. Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій : Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.1998 р. № 22. Офіційний вісник України. 1998. № 13. ст. 211. Дата оновлення: 23.02.1998. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98#Text> (дата звернення 17.04.2023 р.).

24. Мошляк І.О. Інвестиційна діяльність підприємства та її ефективність. Вчені записки Університету КРОК, 2013. № 3(51). URL: <http://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu->

krok/article/view/67/94 (дата звернення 16.04.2023 р.).

25. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009:2010 (редакція від 11.10.2010) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text> (дата звернення 20.04.2023 р.).

26. Олійник Н., Макаренко С., Нічипорук А. Аналітичне оцінювання ефективності діяльності підприємств легкої промисловості України. Проблеми системного підходу в економіці, 2018. № 2. С. 76–81

27. Петренко Л.М. Основні елементи системи фінансового забезпечення інвестиційного розвитку регіону. Приазовський економічний вісник, 2018. № 1 (06). URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2018/1_06_uk/28.pdf (дата звернення 25.04.2023 р.).

28. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI Відомості Верховної Ради України, 2011. № 13-14, № 15-16, № 17 ст. 112. Дата оновлення: 06.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17> (дата звернення 06.05.2023 р.)

29. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. Відомості Верховної Ради України, 1991. № 47 ст. 646. Дата оновлення : 10.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1560-12> (дата звернення 05.04.2023 р.).

30. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. Відомості Верховної Ради України, 2018. № 13 ст. 69. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2275-19> (дата звернення 05.04.2023 р.).

31. Пугачова М.В. Оцінка інвестиційної та інноваційної діяльності промислових підприємств України на базі показників кон'юнктурних обстежень. Наукові праці ДонНТУ. Серія: економічна, 2006. Вип. 30. С. 140–147

32. Романчук А.Л. Оцінка інвестиційної привабливості як необхідний

елемент управління фінансово-економічною безпекою. URL: <https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/view/2369/2249> (дата звернення 16.04.2023 р.).

33. Самігулліна Ю.Р. Інвестиційна привабливість підприємств легкої промисловості. Вісник Вінницького політехнічного інституту, 2011. № 4. С. 78-81.

34. Стріжкова А.В., Белік К.О. Методи оцінки інвестиційної привабливості інноваційних підприємств. URL: <https://ndipzir.org.ua/conference/2018/12/14/RozvytokPidprVUkr18-42.pdf> (дата звернення 16.04.2023 р.).

35. Ткаченко Ю.В. Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості національної економіки. Ефективна економіка, 2013. № 9. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2343> (дата звернення 20.04.2023 р.).

36. Товстенюк О. В. Інвестиційна привабливість підприємства як об'єкт діагностики. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку, 2012. № 727. С. 381–386.

37. Федорак В. Сучасні тенденції інноваційного розвитку підприємств легкої промисловості в умовах глобалізації. Вчені записки університету КРОК, 2019. № 2. С. 231.

38. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України, 2003. № 40-44 ст. 356. Дата оновлення: 28.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення 11.04.2023 р.).

39. Чиж Л.П., Хотєєва Н.В., Денисенко М. С. Формування інвестиційного потенціалу як умова забезпечення розвитку підприємства. Наукові перспективи. 2022, № 11(29). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/3021/3034> (дата звернення 20.04.2023 р.).

40. Шпортько Г. Ю., Козенкова Н. П., Козенкова В. Д. Оцінка

інвестиційної привабливості промислового підприємства. Ефективна економіка, 2014. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3550> (дата звернення 05.05.2023 р.).